

Gemeente Westland
Het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Advies Beleidsregels Wet Inburgering 2021

Naaldwijk, 16 november 2021

Geacht College,

Op 20 oktober 2021 ontving de Adviesraad Sociaal Domein uw schrijven met het onderwerp: "Beleidsregels Wet Inburgering 2021".

Het wordt op prijs gesteld dat de ASDW reeds in een vroeg stadium bij dit onderwerp betrokken is. Op basis van de uitgebreide toelichting in een plenaire vergadering en de snelle beantwoording van onze vragen bieden we u ons advies aan.

Het valt de ASDW op dat het beleid heel precies is ingevuld, alleen datgene dat wettelijk is bepaald, is ook daadwerkelijk tot beleid gemaakt. Het ontbreekt aan een eigen Westlandse visie, waardoor mogelijk kansen worden gemist. De contouren van de nieuwe wet liggen vast, toch biedt de wet de nodige speelruimte welke benut kan worden. Uitgangspunt is dát wat de inburgeraar nodig heeft om mee te kunnen doen.

De ASDW gaat akkoord met de meeste voorgestelde Beleidsregels, maar met betrekking tot de artikelen 3, 4, 8 en 12 stelt de ASDW een aantal adviezen voor die het inburgeringsproces beter kunnen doen verlopen. Voorts zijn ter verbetering van het inburgeren, maar ook ter verbetering van de advisering in het algemeen, enige adviezen opgesteld; zie: **Algemeen**.

Artikel 3: Brede intake

1. Eén van de uitgangspunten van de nieuwe wet is een tijdige start van de inburgering of zoals wordt gesteld 'nieuwkomers moeten vanaf het *begin* meedoen in Nederland'. Bezoek aan het AZC van een medewerker van onze gemeente is essentieel voor het opbouwen van een vertrouwensband. Voorts is het een verrijking van beide partijen: de intaker leert het AZC kennen en de inburgeraar leert het Westland kennen. Bezoek aan AZC maakt ook de zo gewenste 'warme overdracht' mogelijk.

Advies 1: De ASDW vindt het zeer wenselijk dat ook onze gemeente - net als meerderere gemeentes - *in* het AZC de *brede intake* afneemt.

2. Het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) pleit ervoor om in de brede intake ook aandacht te schenken aan de gezondheid. Hoewel de fysieke gezondheid van de inburgeraar meestal goed is, is dit veel minder het geval met betrekking tot de psychische gezondheid. Belangrijk in dit geval is aanbod van gespecialiseerde en cultuur sensitieve zorg. Naast signaleren van preventieve (psychische) gezondheidsproblemen is aandacht voor mondzorg, overgewicht, roken en middelengebruik vanuit preventief oogpunt belangrijk. Overigens blijkt uit diverse onderzoeken dat stress ook wordt opgelopen tijdens de inburgering men noemt dit systeemstress.

Advies 2: In de brede intake ook de fysieke en psychische gezondheid meenemen én voorzorgsmaatregelen nemen om systeemstress te voorkomen.

Artikel 4: Passende leerroute

3. Speciaal voor jongeren geldt: *'De onderwijsroute is met name gericht op jongeren en biedt voor hen de mogelijkheid om na een schakeltraject in te stromen bij mbo, hbo of universiteit (.....).'* Voor mensen boven de 27 jaar kan wellicht de Participatiewet uitkomst bieden. Voor belanghebbenden van 27 jaar of ouder geldt dat de gemeente bepaalt of in het individuele geval een opleiding gevolgd mag worden. Een studie volgen met behoud van uitkering is dus niet uitgesloten. Als er sprake is van reële kans op werk en duurzame uitstroom past deze oplossing dus zowel binnen de wettelijke kaders van de Wet Inburgering als binnen de kaders van de Participatiewet. Dit, gelegd naast de huidige en verwachte knelpunten op de arbeidsmarkt, lijkt vooralsnog de mogelijkheid tot studeren boven de 27 jaar aanbevelingswaardig en dient naar de mening van ASDW te worden meegenomen en meegewogen in de *brede intake*.

Advies 3: In de *brede intake* ook de mogelijkheid tot studie en/of vakopleiding van personen boven de 27 jaar meewegen als er een reële kans bestaat op werk en of duurzame uitstroom.

Artikel 8: Maatschappelijke begeleiding

4. De maatschappelijke begeleiding loopt door tot 12 maanden na vestiging in het Westland. Als het gehele inburgeringstraject 36 maanden is, is een termijn van 12 maanden erg kort.

Vragen met betrekking tot maatschappelijke begeleiding dienen zich aan gedurende het gehele inburgeringstraject en zullen mee-evalueren met de inburgeraar.

Er zullen gedurende het inburgeringstraject nieuwe vragen komen of oude vragen zullen terugkomen, maar nu in een meer gedetailleerde of verdiepende vorm.

Hier moet in het kader van het te leveren maatwerk ruimte voor worden geboden.

Advies 4: Laat maatschappelijke begeleiding parallel lopen met het inburgeringstraject.

Artikel 12: Boete

5. Het Plan Inburgering en Participatie (PIP) bevat concrete afspraken over allerlei zaken die bij de inburgering en participatie komen kijken. Het heeft de vorm van een beschikking en is dus een officieel besluit van de gemeente. Het niet nakomen van gemaakte afspraken kan worden gehandhaafd door het opleggen van een bestuurlijke boete. Het is altijd de vraag of het opleggen van een boete de beste prikkel is om inburgeraars te motiveren. Voorts kan een boete weer leiden tot financiële problemen en uiteindelijk kan het zelfs zo zijn dat een inburgeraar via schuldsanering weer te maken krijgt met de gemeente. De gemeente heeft de taak om de voortgang te monitoren en de afspraken in het PIP te handhaven. Evenzo kan het niet meewerken aan de participatiecomponent niet verwijtbaar zijn als rekening wordt gehouden met de gedragscomponenten en de cultuur.

Advies 5: Zet het opleggen van boetes zo minimaal mogelijk in én maak het traject op maat waarbij de inburgeraar leidend dient te zijn opdat in plaats van boetes juist eerder sprake zal zijn van een positieve benadering.

Alleenstaande Ouder-kop (ALO-kop)

6. De ALO-kop is extra bedrag bovenop het kind gebonden budget. Alleenstaande ouders in Nederland die moeten inburgeren krijgen ook deze toeslag. Echter, als de partner naar Nederland komt, dan wordt deze toeslagpartner en dan is er geen recht meer op die extra toeslag. Deze wordt teruggevorderd omdat het huwelijk met terugwerkende kracht wordt ingeschreven, waarbij de extra toeslag moet worden terugbetaald. Sommige gemeenten betalen dit bedrag via de bijzondere bijstand om te voorkomen dat men in de schulden komt. Het Westland (nog) niet. Daarom ons advies:

Advies 6: Toewijzing van bijzondere bijstand voor het terug te betalen bedrag veroorzaakt door de ALO-kop indien de partner overkomt.

Algemeen

Plan van Aanpak, financiering én monitoring

7. Doel en middelen: om te beoordelen of de wet effectief dan wel efficiënt zal werken is het noodzakelijk dat ook een onderbouwing wordt gegeven om hoeveel inburgeraars het gaat, hoe de inzet van de middelen zal gebeuren en de vorm en hoogte van het budget. Is het een openeindregeling of een gelimiteerd budget? Ook is het wenselijk om in een zogenoemde Plan van Aanpak duidelijk te maken hoe alles zal worden uitgevoerd en hoe het een en ander zal worden gemonitord.

Advies 7: Leg naast de nieuwe beleidsregels ook het (nieuwe) Plan van Aanpak en de financiële onderbouwing ter advies aan ASDW voor. Maak monitoring transparant en koppel er evaluatie aan die de ASDW en anderen te zien krijgen in bijvoorbeeld de voortgangsrapportage.

Netwerk

8. Uit vele onderzoeken blijkt dat het succes van inburgering of integratie valt of staat met de mate waarin de inburgeraar in staat blijkt te zijn om een netwerk op te bouwen.

Advies 8: Stimuleer en help inburgeraars met het opbouwen van een netwerk.

Graag vernemen wij uw reactie op ons adviezen.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Nico van der Knaap
Voorzitter ASDW